



operational characteristics and architectural expressiveness. It is offered to create in the city Odessa "the Corporate scientific and technical complex town-planning power reconstruction "CSTC T-PPR", as the innovative organizational structure using in practice the saved up scientific and technical potential for reconstruction buildings historical building of Odessa under standards power efficiency. The considered method of calculation building stream M-CUR possesses positive property of an effective utilization of cost labor and machine resources, at their considerable (defining duration of works) costs; however thus there are breaks in development of separate private fronts of works.

REFERENCES

1. Posternak, I. M. (2020). Orhanizatsiia vyrobnytstva rekonstruktsiï budivel istorychnoi zabudovy mist: zvit pro NDR z 01.01.2017 po 31.12.2020 (promizhnyi) / Odeska derzh. akademiia budivnytstva ta arkhitektury; ker. I. M. Posternak. Shyfr temy 55-NDR/VI № derzhreiestratsii 0117U002172. Odesa, 74 s.

УДК 72.012

Косенко Данило Юрійович

кандидат мистецтвознавства,

завідувач кафедри дизайну інтер'єру і меблів

Буймістер Олександра Леонідівна

студентка ОПП "Дизайн середовища"

Київський національний університет технологій та дизайну

ДИЗАЙН СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ ШКІЛЬНИХ БУДІВЕЛЬ

Українські шкільні будівлі переважно зведено в радянський час, і очевидно що вони не відповідають сучасним підходам до організації освітнього середовища. Оновлення дизайну інтер'єру шкіл в Україні розпочинається з 2016 року з впровадженням реформи "Нова українська школа" [1]. Втім, таке оновлення було скоріше косметичним. З початком повномасштабного вторгнення росії чимало шкільних будівель пошкоджено та зруйновано. Основний принцип повоєнного відновлення – Build Back Better, відновити краще, ніж було. Відновлення пошкоджених та зруйнованих будівель шкіл не може відбуватись шляхом простого відтворення чи косметичних покращень. Обов'язковим є впровадження сучасних підходів до проектування освітнього простору, що відповідають потребам нової педагогіки.



Аналіз фахової літератури дозволяє виявити ряд ключових факторів у цій області. Зокрема, дослідженню впливу дизайну інтер'єру на емоційний стан та навчальні можливості учнів присвячено книгу "The Third Teacher: 79 Ways You Can Use Design to Transform Teaching & Learning". [2]. У роботі "Lernen und Raum" австрійський педагог та викладач Е. Раушер пропонує підходи до створення стимулюючого навчального середовища за допомогою дизайну [3]. Рекомендації щодо розробки цілісного художнього рішення закладу освіти надаються у інформаційному посібнику "Мотивуючий простір" Д. Косенка [4]. З прикладами закладів, яким вдалось ефективно оновити навчальний простір, можна ознайомитись у компедіумі "Designing for Education" [5]. У різноманітних дослідженнях та рекомендаціях окремо звертають увагу на необхідність дотримання принципів інклюзивного навчання [6].

Аналіз фахової літератури дозволяє виявити такі тенденції формування сучасного освітнього простору, як дотримання принципів інклюзивності та створення зон для спілкування і співпраці. Серед основних викликів визначено забезпечення екологічності та безпеки освітнього простору. Якщо в умовах війни ключовими є саме питання безпеки, повоєнне відновлення вимагає комплексного підходу з урахуванням усіх сучасних тенденцій проектування освітнього простору.

Аналіз світового досвіду проектування дозволяє виявити особливості функціональної організації просторів, сучасних підходів до створення сприятливого та здорового середовища для навчання та розвитку. Наприклад, в інтер'єрі школи Святого Павла в Лондоні, за задумом дизайнерів, навчання, обговорення та взаємодія повинні відбуватися всюди – не лише в класах і бібліотеці. Були створені зони для групової роботи, які розташовуються по всій школі для стимулювання командної роботи та співпраці. Особливої уваги заслуговує атриумний простір з трьома рівнями, розроблений як центр школи. Зони для групової роботи разом із атриумом стали невіддільною частиною життя учнів і змінили ставлення до навчання поза класом [7].

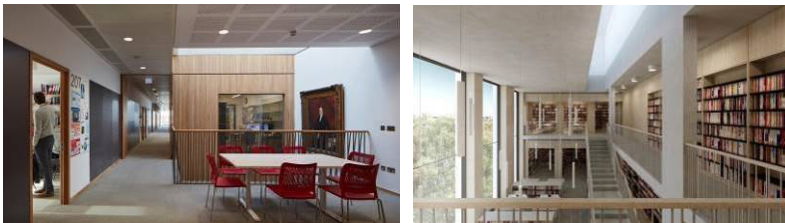


Рис. 1. Дизайн інтер'єру St. Paul's School в Лондоні



Школа Ban de Vagney (Ваньє, Франція) розміщується у будівлі 1970-х років, що складається з кількох секцій. Об'єднує ці секції галерея, що виконує роль місця для спілкування та відпочинку. Для облаштування цього простору розроблено спеціальні мультифункціональні меблі. Дизайн є максимально екологічним та енергоощадним. Для цього використано переважно біопохідні матеріали та забезпечено пасивну теплоізоляцію. Природні матеріали забезпечують також зручність в експлуатації та приємні тактильні враження [8].



Рис. 2. Дизайн інтер'єру Ban de Vagney School у Ваньє

В старій будівлі Enrico Fermi School, спорудженій у 1960-х роках в місті Турін (Італія), було реорганізовано головний вхід, на першому поверсі створили громадський простір, що включає в себе спортзал, бібліотеку, універсальну аудиторію та кафетерій. Навчальний процес відбувається у кластерах – просторових одиницях, що складаються з класів, роздягалень, та неформальних просторів для навчання. Класи стають місцем зустрічі та зв'язку між внутрішнім та зовнішнім середовищем, зберігаючи візуальний контакт з загальним простором та надаючи доступ до терас, сприяють обміну ідеями між учнями та вчителями. Зонування відбувається в тому числі за допомогою кольорових та фактурних акцентів, а меблі використовуються як трансформуючий елемент [9].



Рис. 3. Дизайн інтер'єру Enrico Fermi School, Турин, Італія

У освітньому центрі "Frastanz-Hofen" (Фраштанц, Австрія) під одним дахом об'єдналися дитячий садок та початкова школа. Завдяки оновленій формі будівлі були створені тихі периферійні зони для навчання, у той час як центральний майданчик став ідеальним місцем для спілкування та обміну ідеями. У цьому просторі діти всіх вікових груп та батьки можуть збиратися разом. В інтер'єрі активно були використані матеріали, притаманні регіону в якому розташований заклад, зокрема вапняна штукатурка з місцевими добавками та деревина з місцевих лісів, що забезпечило гармонійне співіснування закладу з навколишнім середовищем [10].



Рис. 4. Дизайн інтер'єру освітнього центру Frastanz Hofen

Аналіз літератури та досвіду проєктування дозволив виокремити ключові тенденції та інноваційні підходи у створенні комфортного та функціонального середовища для навчання та



розвитку здобувачів освіти. Важливими є ефективні енергоощадні та екологічні рішення, використання місцевих природних матеріалів. Навчальне середовище адаптується під різні форми навчання (індивідуальне, групове, змішане навчання тощо), впроваджуються мультифункціональні простори, відкрите планування та адаптивні меблів. Ці підходи сприяють формуванню нової якості освіти та безперечно мають бути впроваджені у повоєнному відновленні українських шкіл.

ЛІТЕРАТУРА

1. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Київ : МОН України, 2016.
2. Orr D. W. The Third Teacher: 79 Ways You Can Use Design to Transform Teaching & Learning. 2010.
3. Rauscher E. Lernen und Raum Gebaute. Pädagogik und pädagogische. Band 5.. Baden, 2012
4. Косенко Д. Новий освітній простір. Мотивуючий простір. Київ, 2019.
5. Designing for Education: Compendium of Exemplary Educational Facilities 2011. Paris : OECD Publishing, 2011.
6. Інклюзивне навчання. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>
7. St. Paul's School. ArchDaily. URL: <https://www.archdaily.com/949112/stpauls-school-walters-and-cohen>
8. Ban de Vagney School. ArchDaily. URL: <https://www.archdaily.com/1009237/ban-de-vagney-school-tectoniques-architectsplus-squad-architectes>
9. Enrico Fermi School. Arquitectura Viva. URL.: <https://arquitecturaviva.com/works/colegio-enrico-fermi-en-turin>
10. Frastanz-Hofen Education Centre. Archello. URL.: <https://archello.com/de/news/frastanz-hofen-education-centre-by-pedevilla-architectsplaces-pedagogy-at-the-heart-of-its-design>